

Bácsalmás Város
Polgármesterétől

..... /2024.

Véleményező Bizottság:

Pénzügyi és Fejlesztési

Döntéshozatal módja:

Egyszerű többség

Tárgyalás módja:

Nyílt ülés

Témafelelős: Várné Soltész Ilona

Melléklet: Beszámoló

.....sz. Előterjesztés

Bácsalmás Város Önkormányzata Képviselő-testületének

2024. november 26-i testületi ülésére

Beszámoló Bácsalmás város mezőgazdasági helyzetéről

Tisztelt Képviselő-testület!

A Bácsalmás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 225/2023. (XII. 19.) Bácsalmás v. öh. számú határozatával megalkotta a Képviselő-testület 2024. évi munkatervét és 2024. november 26-i ülése napirendjére tűzte ki Bácsalmás város mezőgazdaság helyzetéről szóló beszámolót.

A Falugazdász elkészítette a beszámolót, amelyet ezen előterjesztéshez mellékelek.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Testületet, hogy az beszámolót szíveskedjenek megvitatni és az alábbi határozati javaslatot egyszerű {Mötv. 47.§ (2) bek. alapján} többséggel elfogadni.

Határozati javaslat

Tárgy: Beszámoló Bácsalmás város mezőgazdasági helyzetéről

Bácsalmás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy Bácsalmás város mezőgazdasági helyzetéről szóló beszámolót az előterjesztés melléklete szerint elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Németh Balázs polgármester

A határozatról értesül:

- kivonattal: 1. Németh Balázs polgármester
- 2. Patocskai Ibolya jegyző
- 3. Horváth István Attila PBÜ osztályvezető
- 4. Pápai Liliána falugazdász
- 5. Várné Soltész Ilona városüzemeltetési üi.

A Képviselő-testület nem kér jelentést a határozat végrehajtásáról.

Bácsalmás, 2024. november 13.

Németh Balázs
polgármester

Ikt.-n: B/6198-1/2024.
Ért.: 2024. 11. 11.

Beszámoló Bácsalmás mezőgazdasági helyzetéről

A mezőgazdaságilag művelhető terület 8830 ha a földhivatali nyilvántartás szerint.
A szántóterületen néhány nagyobb üzem, egyéni mezőgazdasági vállalkozók és legnagyobb részét őstermelők gazdálkodnak.

A szántóterületek átlagában jó minőségűek, a 20 AK/ha feletti értékűek, ami lehetővé teszi az intenzív növénytermelés folytatását tisztességes eredmény elérése mellett. Ezt természetesen az időjárás sok esetben jelentősen befolyásolja.

Az idei nyári aszály, a magas alapanyag árak és az alacsony felvásárlási árak miatt sok gazda a befejezés felé kényszerül a minimális nullszaldó hiánya miatt.

A területeken a gazdálkodók nagyrészt kukoricát és gabonaféléket termelnek évente változó arányban, ezek megközelítőleg:

• kukorica:	1711 ha
• őszi búza:	1196 ha
• őszi káposztarepce:	411 ha
• napraforgó:	1715 ha
• őszi árpa:	771 ha
• durumbúza:	722 ha
• lucerna:	150 ha
• tritikálé:	208 ha
• cukorrépa:	114 ha
• pattogatni való kukorica:	97 ha
• szemes cirok:	11 ha
• tavaszi zab:	102 ha
• rozs:	-
• fűszerpaprika:	3,5 ha
• spárga:	8 ha
• tarló	238 ha

A terület jellemzően kis és közepes méretű parcellákból tevődik össze (1-80 ha/parcella).

A 2024-as évben – a korábbi évek mintájára – tovább mérséklődött az egységes területalapú támogatást beadó gazdálkodók, illetve gazdasági szervezetek száma. Ez falugazdász szinten kb. 115 kérelmet jelent.

A területalapú becsült összege az idei évben a változó euró árfolyam miatt kb 90-100.000,-/ha. Ennek fő oka a gazdaság strukturálódása, hogy egyre nagyobb területek kerülnek egy kézbe, egy használatba. Az alaptámogatáson kívül a szálas fehérjetámogatás, gyümölcsös támogatások, zöldségnövénytámogatás, fűszerpaprika vetőmagtámogatás, anyajuhtartás, anyatehén-, illetve tejhasznú tehéntámogatás, hízottbika, anyakecske, tenyészkos, tenyészbak támogatása, valamint méhészeti támogatások jogcímeiket igényelték.

Az új támogatási ciklus elindulásával új támogatási lehetőségek is megjelentek, 1-2 támogatás pedig lezárásra került. Az új időszakban már nem vehető igénybe a Kistermelői támogatás. Ellenben újfajta kiegészítő támogatás jelent meg, az Agro-Ökológiai Program (AÖP), amelyet sok gazdálkodó igénybe is vett. Ez falugazdász szinten kb 45 termelőt érintett az évben.

2024-ban az aszály jelentős mértékben nehezítette a termelést, a gyümölcsös területeket az idei évben is érintette a tavaszi fagykár és egyes rovarok megjelenése. Egyes helyeken ez 100%-os termés kiesést is jelentett.

Szerencsére az ellenőrzések során tapasztaltak több esetben beigazolódtak, az alacsony szármagasságú növények egészen elfogadható termésmennyiségeket produkáltak. A kalászos növényeket tekintve hasonló termésátlagokat produkáltak. A búza esetén az átlag 4,50-5,00 t/ha, árpánál a 3,50-5,50 t/ha termést jelezték a termelők. Tritikálét és zabot kevesebb gazdálkodó termelt, ez átlagban 3,50 t/ha, a zabot illetően 2,00-2,50 t/ha termést jelentett. A felvásárlási árak tartják az alacsonyabb árakat. Búza ára 7300 Ft/q takarmány minőségi besorolása alapján és kategóriánként 100 forint emelkedett. Az árpa 6700 Ft/q, a tritikálé 7000 Ft/q.

Természetesen minden évben vannak az átlag alatt maradt rosszabb termőképességű talajon termelő gazdálkodók, akik jóval ez a szint alatti eredményekkel rendelkeznek.

A repce 1,50-2,00 t/ha-os termésátlaga gyengébben alakult a tavalyihoz képest. A felvásárlási ára 21000 Ft/q körül alakult.

A kukorica és a napraforgó vonatkozásában igen nagy szórást mutatnak a termésátlagok. Jobb termést vártak, a tavalyi évhez viszonyítva. A több mint két hónapig tartó eső mentes időszak, nagyon megviselte a kapásnövényeket, ezt mutatják a termésátlagok, illetve a kukoricánál megjelenő aflatoxin fertőzöttség is. Kukoricánál 2,00-5,00 t/ha, napraforgónál 1,50-3,00 t/ha-os terméseket jelentettek a gazdák. A kukorica felvásárlási ára 7500 Ft/q, de az 5 ppb feletti aflatoxin fertőzöttségű kukoricát csak 4800 Ft/q áron vásárolták fel a betakarítási időszakban. A 200 Ft/q tisztítás díj és a 300 Ft/q szárítási díjakat tartották a felvásárlók. A napraforgó felvásárlási ára 15.500-15.600 Ft/q az LO és HO besorolás függvényében. Nagyszámban került beadásra a Kárenyhítő juttatás iránti kérelem.

Összesítve a leírtakat az idei évben a kalászosok jobb termésátlagokat produkáltak, a tavaszi csapadéknak köszönhetően, illetve a mire a nyári hőség beköszönt, a kalászosok már érésben vannak. A kukorica és a napraforgó tekintetében az aszály nagy százaléku terméskiesést okozott, amit felvásárlási árak nem igazán kompenzáltak.

Sajnos az állattartási ágazatok alakulása és jövedelmezősége nem igazán változott.

A legnagyobb gondot a magas benzinárak, és az alacsony felvásárlási árak okozzák tekintve akár a baromfi, sertés vagy szarvasmarha ágazatot. A juh ágazatot tekintve egyre többen abbahagyják. Hosszú ideje nem veszik át a gyapjút vagy nagyon alacsony felvásárlási áron. A 27-30 kg-os kategóriában 1310 Ft/kg áron megy a bárány ára. A gyapjú 100 Ft/kg, de a 2 évi gyapjú a legtöbb gazdánál megtalálható. 700 Ft/db-ért nyírnak átlagban egy birkát. Átlagban 4,5kg/állat a gyapjú tömege.

A magántermelők körében az állattartás nagyrészt a saját szükségleteik kielégítését szolgálja. Ez alól kivételt képez néhány szarvasmarhatartó gazda, akik ezen felül is termelnek tejet, valamint húshasznú állatokat értékesítenek. Itt jellemzően holstein-fríz, valamint magyartarka állományokkal találkozhatunk, a hústípusú egyedeknél pedig a charolais és a hereford fordul elő leggyakrabban.

Készült: Bácsalmás, 2024.11.11

Pápai Liliána

Pápai Liliána
falugazdász

